

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101497

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-11-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кульчицька Єва-Емілія Богданівна

2. Yeva-Emiliia Kulchytska

Кваліфікація: 228

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4910-8234

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Педіатрія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 228 Педіатрія

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.613.151

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Клініко-діагностичне значення дисліпідемій у дітей для прогнозування серцево-судинних уражень
2. Evaluation of clinical and diagnostic significance of dyslipidemia-based prognostic model for cardiovascular lesions in pediatric patients

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню впливу дисліпідемії на стан серцевосудинної системи у дітей, удосконалення методів діагностики, профілактичних заходів для своєчасного виявлення можливих уражень серцево-судинної системи та розробки терапевтичних схем для дітей з дисліпідемією, в тому числі з генетично обумовленою. Прагнення визначення груп підвищеного ризику на передчасні враження серцево-судинної системи, пошук ефективних маркерів для визначення доклінічних ознак уражень серцево-судинної у дітей з груп атеросклеротичного ризику, забезпечення нормального фізичного розвитку в дитячому віці та

здоровий стан серцево-судинної системи на сучасному етапі, підтверджує актуальність дослідження та обґрунтовує подальше вивчення механізмів можливих виявлених порушень з наступною розробкою способів корекції. Для досягнення мети дослідження були визначені наступні завдання: 1. Проаналізувати особливості змін якісного та кількісного складу харчового профілю та дієтичного комплаєнсу у дітей з дисліпідемією, в тому числі із сімейною гіперхолестеринемією. 2. Проаналізувати якість життя та енерговитрати на фізичну активність у дітей з дисліпідемією, в тому числі із сімейною гіперхолестеринемією. 3. Провести аналіз складу ліпідів сироватки крові, концентрації аполіпопротеїну A1 і B, ліпопротеїну(а) та маркеру-предиктору мікрокальцифікації dp-uc MGP білка у хворих на сімейну гіперхолестеринемію з використанням системного підходу. 3 4. Провести клініко-інструментальні дослідження стану серцевосудинної системи у дітей з дисліпідемією, в тому числі із сімейною гіперхолестеринемією: вивчити зміни показників товщини комплексу інтимамедіа каротидної артеріальної судини, зміни жорсткості стінки магістральних артерій за допомогою гомілково-плечового індексу, визначити особливості морфофункціонального стану серця. 5. Провести інтегральний аналіз взаємозв'язку показників харчового профілю, якості життя, пов'язаної зі здоров'ям, енерговитрат на фізичну активність, даними розширеного ліпідного профілю, dp-uc MGP білка та даних інструментального обстеження для утворення статистичної моделі з предикторами ураження серцево-судинної системи. 6. Розробити діагностично-профілактичну програму для попередження ураження серцево-судинної системи у дітей з дисліпідемією, в тому числі із сімейною гіперхолестеринемією. Для вирішення поставлених задач у ході дослідження під спостереженням перебувало 118 дітей обох статей віком від 5 до 18 років з ознаками дисліпідемії, в тому числі діти з дисліпідемією, хворі на сімейною гіперхолестеринемією ($n = 15$), які спостерігались у кардіоревматологічному відділенні КНП «КМДКЛ №1». 21 здоровий одноліток був включений в групу порівняння. Діти були стратифіковані за віковою категорією згідно рекомендацій ВООЗ. Доповнено наукові дані щодо фізичного розвитку дітей з дисліпідемією, в тому числі із сімейною гіперхолестеринемією. За даними ауксологічного аналізу пацієнти з дисліпідемією мали статистично достовірно вищу масу тіла та ІМТ по відношенню до їхніх здорових однолітків. При аналізі ретроспективних даних обстежених дітей встановлено, що середній вік виявлення дисліпідемії склав $12,0 \pm 3,63$ років. Середній вік встановлення діагнозу сімейної гіперхолестеринемії (СГ) в обстеженій популяції становив $11,6 \pm 4,06$ років, у той час як запропонована сучасною літературою лікувальна модель рекомендує найбільш сприятливий вік початку лікування 8-10 років. Відповідно викладених результатів було рекомендовано для всіх дітей у віці 7 років та дітям із групи ризику з 2 років життя 4 проводити первинне визначення ліпідного профілю з визначенням показників ЗХ, ЛПНЩ, ЛПВЩ, ЛПДНЩ, залХ, ТГ та не-ЛПВЩ. Оцінювання антропометричних показників вздовж вікових категорій у дітей з СГ виявило, що більшість дітей мають гармонійний фізичний розвиток у межах 60-80%, ожиріння виявляється у кожній 5ї дитини вікових категорій 5-9 років та 15-18 років. Кожна 5 дитина вікової категорії 10-14 років має недостатню масу тіла. Ауксологічний аналіз групи співставлення встановив гармонійність розвитку 100% обстежених. У роботі вперше в Україні були вивчені особливості змін якісного та кількісного складу харчового профілю та дієтичного комплаєнсу у дітей з дисліпідемією та сімейною гіперхолестеринемією. За допомогою опитувальника FFQ® були отримані достовірні дані, що діти з сімейною гіперхолестеринемією у всіх вікових категоріях до та після початку медичної дієтичної терапії за допомогою Дієти інтегрованого способу життя для здоров'я серцево-судинної системи (CHILD-1) недостатньо задовольняють їхні щоденні енергетичні потреби, дефіцит яких може сягати 41,45%. Пацієнти в усіх вікових категоріях не можуть самостійно досягти збалансованого режиму харчування, що призводить до негармонійної маси. Отже, вони вимагають більш прискіпливого медичного супроводу та регулярного моніторингу з боку лікаря.

2. The dissertation focuses on examining the impact of dyslipidemia on children's cardiovascular system, enhancing early detection diagnostics for potential cardiovascular lesions, devising preventive measures for timely identification, and developing therapeutic strategies for children with dyslipidemia, including genetically determined cases. Identifying high-risk groups for premature cardiovascular lesions, searching for effective markers of preclinical cardiovascular damage in children from atherosclerotic risk groups, and promoting normal

physical development and cardiovascular health in childhood highlight the significance of this study, justifying further investigation of potential disorders and subsequent correction methodologies. To attain the study's objective, the subsequent goals were established: 1. To analyze the qualitative and quantitative changes in the nutritional profile and dietary compliance in children with dyslipidemia, including familial hypercholesterolemia. 2. To examine the quality of life and energy expenditure for physical activity in children with dyslipidemia, including familial hypercholesterolemia. 3. To examine the composition of blood serum lipids, the concentrations of apolipoprotein A1 and B, and the dp-uc MGP protein marker for microcalcification prediction in patients with familial hypercholesterolemia, applying a systematic methodology. 4. To conduct physical examination and cardiac diagnostic studies in children with dyslipidemia, including familial hypercholesterolemia. The research will evaluate changes in the intima-media complex thickness of the common carotid artery, assess the arterial stiffness through the ankle-brachial index, and determine the morphological and functional echocardiographic characteristics. 5. To perform a comprehensive assessment of the relationship between the nutritional profile indicators, the health-related quality of life scores, the energy expenditure for physical activity level, the extended lipid profile data, the dp-uc MGP protein concentration level, and the cardiac diagnostic studies data to create a statistical model with predictors of cardiovascular disease. 6. To develop a program to diagnose and prevent a cardiovascular disease in children with dyslipidemia, including familial hypercholesterolemia. To achieve the study's objectives, we monitored 118 children with dyslipidemia, including those with familial hypercholesterolemia ($n = 15$), in the cardio-rheumatology department of Kyiv City Children's Clinical Hospital No.1. 21 healthy peers were included as a comparison group. The children, aged 5 to 18 and of both sexes, were categorized by age according to WHO recommendations. The scientific data pertaining to the physical development of children with dyslipidemia, including familial hypercholesterolemia, has been significantly enriched. Based on an auxological analysis, patients with dyslipidemia exhibited a statistically significant higher body weight and BMI than their healthy peers. Retrospective data analysis further revealed an average age of dyslipidemia onset as 12.0 ± 3.63 years amongst the study's subjects. The mean age at which familial hypercholesterolemia was diagnosed among the study participants was 11.6 ± 4.06 years, a noteworthy observation considering that the prevailing guidance in current literature suggests initiation of treatment within the age range of 8 to 10 years. Based on the listed findings, it is advised that an initial lipid profile including total cholesterol (TC), HDL-C, LDL-C, VLDL-C, remnant cholesterol, triglycerides (TG), and non-HDL-C levels should be conducted for all children aged 7 years and those at risk beginning at 2 years of age. Assessing anthropometric indicators across different age groups in children with FH revealed that a majority (60-80%) exhibit harmonious physical development. Nevertheless, obesity is observed in every fifth child within the age groups of 5-9 years and 15-18 years. Conversely, in the age group of 10-14 years, every fifth child is identified as underweight. Particular attention was given to analyzing the nutritional profile of a comparison group comprising healthy children. The goal was to identify any potential differences between their nutritional profiles and those of children with dyslipidemia and, consequently, to gain a better understanding of the impact of nutrition on children's health, particularly as it relates to physical development and cardiovascular health.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Марушко Т. В. Визначення факторів ризику доклінічної гіперхолестеринемії у дітей. Гетерозиготна сімейна гіперхолестеринемія / Т. В. Марушко, Є.-Е.Б. Кульчицька // Збірник наукових праць

співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. – 2019. – № 34. – С. 168-177.

- Марушко Т. В. Роль дисліпідемій у дитячому віці в розвитку атеросклерозу дорослих / Т. В. Марушко, Є.-Е.Б. Кульчицька // Здоров'я України. – 2019. – № 2(49). – С. 22-24
- Marushko Y, Marushko T, Kulchytska YE. Epidemiology and risk factors for dyslipidemia in pediatric patients. In 8th Congress of the European Academy of Paediatric Societies (2020); Available from: https://www.frontiersin.org/books/The_8th_Congress_of_the_European_Academy_of_Paediatric_Societies_-_EAPS_2020/3959. Doi 0.3389/978-2-88966-540-2
- Kulchytska YE, Marushko T, Kurilina T, German O. Malnutrition in paediatric patients with primary dyslipidaemia due to dietary compliance. In 9th Congress of the European Academy of Paediatric Societies (2022); Available from: <https://eaps2022.kenes.com/wp-content/uploads/sites/135/2023/03/9782889710249-1.pdf>
- Kulchytska YE, Marushko T, Kurilina T, German O. Health selfevaluation using questionnaire in paediatric patients with primary hypercholesterolemia. In 9th Congress of the European Academy of Paediatric Societies (2022); Available from: <https://eaps2022.kenes.com/wpcontent/uploads/sites/135/2023/03/9782889710249-1.pdf>
- Marushko T, Kurilina T, Kulchytska Y-E. Impact of the Cardiovascular Health Integrated Lifestyle Diet on nutritional profile and dietary compliance in Ukrainian pediatric patients with heterozygous familial hypercholesterolemia. CH [Internet]. 2023Feb.10 [cited 2023Apr.24];17(8):374-81. Available from: <https://childshealth.zaslavsky.com.ua/index.php/journal/article/view/1543>
- Marushko TV, Kurilina TV, Kulchytska Ye-EB. (2022). Lipid profile peculiarities and matrix Gla protein concentration in Ukrainian pediatric patients with heterozygous familial hypercholesterolemia. Modern Pediatrics. Ukraine. 8(128): 12– 20. doi 10.15574/SP.2022.128.12
- Kulchytska Ye-EB, Marushko TV, Kurilina TV. (2023). Health-related quality of life and physical activity in Ukrainian pediatric patients with heterozygous familial hypercholesterolemia. Modern Pediatrics. Ukraine. 2(130): 24-31. doi 10.15574/SP.2023.130.24.
- ESPGHAN 55th Annual Meeting Abstracts. J Pediatr Gastroenterol Nutr. 2023 Jun 1;76(S1 Suppl 1):1237-1238. doi: 10.1097/MPG.0000000000003823. Epub 2023 May 19. PMID: 37204764

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113300

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марушко Тетяна Вікторівна

2. Tetiana Marushko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0442-2695

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Няньковський Сергій Леонідович
- Serhii Niankovskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0658-9253

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Мітченко Олена Іванівна
- Olena Mitchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11, 14.01.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6692-6883

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа “Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д. Стражеска Національної академії медичних наук України”

Код за ЄДРПОУ: 44884985

Місцезнаходження: вул. Святослава Хороброго, буд. 5, Київ, 03151, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чуриліна Аліна Василівна

2. Alina V. Churylina

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3130-2178

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бекетова Галина Володимирівна

2. Galyna Beketova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1362-0060

Додаткова інформація: Scopus ID 6503898348

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Маменко Марина Євгеніївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маменко Марина Євгеніївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна